

РІШЕННЯ № 118

Про затвердження роз'яснення щодо обов'язкового використання печатки адвокатським об'єднанням при оформленні ордеру

«21» вересня 2019 року

м. Одеса

Рада адвокатів України, керуючись статтями 55, 57 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність, Положенням про Раду адвокатів України, **вирішила:**

1. Затвердити роз'яснення щодо обов'язкового використання печатки адвокатським об'єднанням при оформленні ордеру (додається).
2. Секретарю Ради адвокатів України про прийняте рішення повідомити заявника, а також на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України.

Голова Ради адвокатів України /підпис/ Л.П. Ізовітова

Секретар Ради адвокатів України /підпис/ І.В. Колесников

**Щодо обов'язкового використання
печатки адвокатським об'єднанням
при оформленні ордеру**

Рада адвокатів України, розглянувши лист Голови адвокатського об'єднання «Адвокатська компанія «Гринь та партнери» Гринь Л.В. про надання роз'яснення щодо обов'язкового використання печатки адвокатським об'єднанням при оформленні ордеру, врахувавши пропозиції, зауваження та доповнення членів Ради адвокатів України, керуючись Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», в межах компетенції зазначає наступне.

Положення про ордер на надання правничої (правової) допомоги, затверджене рішенням Ради адвокатів України від 12 квітня 2019 року № 41, встановлює єдині для всіх адвокатів України, адвокатських об'єднань/адвокатських бюро правила виготовлення, оформлення, зберігання, обліку ордерів. Ордер на надання правової допомоги - письмовий документ, що посвідчує повноваження адвоката на надання правової допомоги у випадках і порядку, встановлених Законом України від 05 липня 2012 року № 5076-VI «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та іншими законами України.

Ордер видається адвокатом, адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням та повинен містити обов'язкові реквізити, передбачені цим Положенням.

Відповідно до п.10 Положення, ордер, який видається адвокатським бюро або адвокатським об'єднанням, обов'язково має містити підпис адвоката, який надає правничу (правову) допомогу на підставі цього ордеру, та підпис керівника адвокатського бюро, адвокатського об'єднання і скріплений печаткою юридичної особи.

Згідно п.12 Положення ордер містить наступні реквізити: 12.12. Підпис керівника адвокатського бюро/адвокатського об'єднання, відтиск печатки адвокатського бюро/адвокатського об'єднання **(за наявності)** у випадку, якщо ордер видається адвокатським бюро/адвокатським об'єднанням.

Відповідно до ст. 58-1 Господарського кодексу України «Печатки суб'єкта господарювання»:

1. Суб'єкт господарювання має право використовувати у своїй діяльності печатки. Використання суб'єктом господарювання печатки не є обов'язковим.

2. Відбиток печатки не може бути обов'язковим реквізитом будь-якого документа, що подається суб'єктом господарювання до органу державної

влади або органу місцевого самоврядування. Копія документа, що подається суб'єктом господарювання до органу державної влади або органу місцевого самоврядування, вважається засвідченою у встановленому порядку, якщо на такій копії проставлено підпис уповноваженої особи такого суб'єкта господарювання або особистий підпис фізичної особи - підприємця. Орган державної влади або орган місцевого самоврядування не вправі вимагати нотаріального засвідчення вірності копії документа у разі, якщо така вимога не встановлена законом.

3. Наявність або відсутність відбитка печатки суб'єкта господарювання на документі не створює юридичних наслідків.

Відповідно ст. 166⁻²⁴ Кодексу України про адміністративні правопорушення вимога посадової особи органу державної влади або органу місцевого самоврядування **про наявність на документі, що подається суб'єктом господарювання, відбитка його печатки** або нотаріального засвідчення вірності копії документа, якщо обов'язковість такого нотаріального засвідчення не встановлена законом, або **відмова у прийнятті документа у зв'язку з відсутністю на ньому відбитка печатки суб'єкта господарювання** або нотаріального засвідчення вірності копії документа, якщо обов'язковість такого нотаріального засвідчення не встановлена законом тягнуть за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Відповідно ч. 3 статті 58 Кодексу адміністративного судочинства України: довіреності від імені осіб приватного права видаються за підписом керівника або іншої уповноваженої на те особи. Довіреності від імені особи публічного права видаються за підписом керівника або іншої уповноваженої на те особи і засвідчуються печаткою такої особи публічного права (за наявності).

Отже, довіреності та інші документи підприємств, установ, організацій можуть не мати відтиску печатки, однак залишатимуться дійсними при використанні в роботі.

Таким чином, наразі, діючим законодавством визначено:

- із законодавства виключено вимоги про обов'язкове використання печаток;
- незалежно від того, чи використовує суб'єкт господарювання печатку у своїй діяльності, відбиток печатки не може бути обов'язковим реквізитом будь-якого документа, який подається від імені суб'єкта господарювання органу державної влади або органу місцевого самоврядування;
- виключається можливість визнання документа (угоди, правочину) недійсним (неукладеним, невчиненим) у зв'язку з відсутністю відбитку печатки;
- виключається необхідність використання печаток у взаємовідносинах суб'єктів господарювання з державними органами та органами місцевого самоврядування;
- встановлюється адміністративна відповідальність за вимагання державним органом або органом місцевого самоврядування наявності відбитку печатки на офіційному документі;

- засвідчення не встановлена законом, або відмова у прийнятті документа у зв'язку з відсутністю на ньому відбитка печатки суб'єкта господарювання або нотаріального засвідчення вірності копії документа, якщо обов'язковість такого нотаріального засвідчення не встановлена законом, - тягнуть за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- закон також встановлює, що виготовлення, продаж або придбання печаток здійснюється без отримання будь-яких документів дозвільного характеру.

Отже, з огляду на чинне законодавство, а також керуючись п.12 Положення, підпис керівника адвокатського бюро/адвокатського об'єднання, може бути скріплений відтиском печатки адвокатського бюро/адвокатського об'єднання за її наявності.

Вимоги щодо обов'язкового використання печатки не передбачені Положенням про ордер на надання правничої (правової) допомоги, затвердженим рішенням Ради адвокатів України від 12 квітня 2019 року № 41 та відповідно чинного законодавства є незаконними.
